

Sabima kartleggingsnotat 15, 2022

Områdene rundt Ålesund byr på variert og vakker natur.

Kartleggingsgruppen Nyttvekstforeninga Ålesund 2022 En oppsummering av årets soppfunn

Av Perry Gunnar Larsen og Heinrich Bosch

Kartleggingsgruppen Ålesund har i år søkt og fått innvilget midler til kartlegging og DNA sekvensering av sopp fra vår region fra Sabima.

Emneord: *Sopp, kartlegging, dna-sekvensering, Sunnmøre*

Vårt mål har vært:

- Å bygge opp en kartleggingsgruppe som driver bred kartlegging av ulike artsgrupper, men med hovedfokus på sopp.
- Vi ønsket i år å få sekvensert relevante sopper fra vårt område.
- Soppene vi har valgt til sekvensering er antatt lite registrert arter, sjeldne arter, arter som er vanskelige å bestemme og en de kontrollarter.
- Vi har også fått god hjelp av Øyvind Weholt, Edvin W. Johannesen og Leif Ryvarden til noen av artsbestemmelsene.

Forberedelse til feltsesongen

Vi ha satt opp en liste over:

- Gamle lokaliteter som vi mener har potensial for flere funn.
- Nye lokaliteter som skal undersøkes.

Vi har prøvd å få god variasjon på naturtyper og treslag.

Dessverre ble soppsesongen på Sunnmøre i 2022 langt dårligere enn det vi hadde håpet på. Det var mest sopp å finne i granplantefelt, slik at kartleggingen ble litt påvirket av det. Heldigvis var det noe beitemarksopp å finne på tampen av sesongen.

De viktigste lokalitetene i fylket hvor kartleggings gruppen har registrert sopp i 2022

Beitemarker: Molnes, Ulla fyr, Sandvika og Skarbøen

Løvsog: Nøringset, Eikenosa, Stordal, Vaksvika, Fiskerberga og Mulldal

Barskog: Ruskenakken, Magerholm, Dyrkorn, Linge, Liabygda, Slyngstad

I tillegg har det vært kartlagt noe utenom distriktet i Oppdal, Sunndalen og Lordalen

Kartleggingsgruppen

På turene har vi prøvd å gjøre en bred kartlegging av både sopp, mose, lav og karplanter. Vi har hatt turer den meste av året og hatt fokus på å lære oss nye arter. På vinter og tidlig vår har vi sett mest på moser, lav samtidig som vi har sett på nye lokaliteter. Vår og forsommer var hovedfokuset planter, noe sopp og en del insekt. To av gruppens medlemmer har også vært med i prosjektet Nasjonal overvåking av humler og dagsommerfugler.

Sommer og høst var hovedfokus sopp, selv om vi prøvde å fange opp også andre artsgrupper. Vi har hatt sjeldne funn innenfor mange artsgrupper, men i denne rapporten er det sopp som er fokus. Siden vi også har vet ut av fylket har vi også tatt med noen funn fra disse turene.

Camarophyllopsis atrovelutina

Hodophilus cambriensis

Er funnet i samme lokalitet ved Eikenosa.

Bestemmelses arbeidet

Ved dna-sekvensering av sopp er det ofte utfordrende å tolke resultatet. Selv om treffet er 100% kan det være flere arter som treffer. Da blir spørsmålet hvilken sekvens er riktig. Kontakt med fagmykologer og mikroskopi av artene tar tid slik at vi ikke kan utelukke at det kommer endringer på funnlistene under. Vi har mange sekvenser med aff. og ukjent art som ikke er tatt med i rapporten.

Vi har også noen arter som enda ikke er registrerbare i Artsobservasjoner fordi de er nye for Norge.

Fullstendig artsliste over foreløpig bestemte soppsfunn og funndata ligger på arts-obs. Dette er et lite utvalg av hva som er funnet og sekvensert i år.

Sekvenseringsarbeidet ble gjort av Pablo Alavarado ved Alvalab i Spania. Øyvind Weholt har også i år vært til uvurderlig hjelp til tolking av sekvenser og synonym.

De fleste belegg av viktige arter blir sendt til fungariet ved Naturhistorisk museum i Oslo.

Noen interessante arter kartleggingsgruppen har registrert i fylket

Arter	Lokalitet	Bestemmer	Antall funn i artskart
Nordkjuke <i>Oxyporus borealis</i>	Stighjelet	Leif Ryvarden	14
Kremskinn <i>Hyphoderma cremeoalbum</i>	Nøringset	Leif Ryvarden	41
<i>Megalocystidium salicis</i> Spirin, Miettinen & K.H. Larss.	Ruskenakken	Leif Ryvarden	87
<i>Hyphodontia nespori</i>	Muldal	Leif Ryvarden	39
Krystallpiggsinn <i>Hyphodermella corrugata</i>	Muldal	Perry Larsen	29
<i>Orbilina xanthostigma</i> (Fr.) Fr.	Muldal	Edvin W. Johannesen	42
Mosehjelm <i>Chromocyphella muscicola</i>	Fiskerberga	Perry Larsen	22
<i>Phaeohelotium geogenum</i>		Sekvensert, 99.79% treff	3
<i>Eriopezia caesia</i>	Grytestranda	Edvin W. Johannesen	31
Vrangtussehatt <i>Gamundia striatula</i> (Kühner) Raitelh.	Sandvika	Sekvensert, 99.69% treff	98
<i>Psathyrella clivensis</i>	Ulla	Sekvensert 100% treff	1
Dynejordtunge <i>Geoglossum cookeanum</i>	Ulla	Sekvensert 99,62% treff	153 Ny i lokalitet
<i>Entoloma proterum</i>	Molnes	Sekvensert 100% treff	19
Dyster rødspore <i>Entoloma clandestinum</i>	Molnes	Sekvensert 100% treff	121
<i>Galerina perplexa</i>	Borgund	Sekvensert 100% treff	13
Gulnende bøkekremle - <i>Russula puellula</i>	Eikenosa	Sekvensert 100% treff	48
Fløyelsnarrevokssopp <i>Camarophyllopsis atrovelutina</i>	Eikenosa	Sekvensert 100% treff	2
<i>Dermoloma bellerianum</i>	Eikenosa	Sekvensert	Ny for Norge?

<i>Hodophilus cambriensis</i>	Eikenosa	Sekvensert 100% treff	Ikke registrebar
<i>Lyophyllum boudieri</i>	Magerholm	Sekvensert 100% treff	24
<i>Cortinarius cremeiamarescens</i>	Magerholm	Sekvensert 99,85% treff	2
<i>Cortinarius fulvescentoideus</i>	Fiskerberga	Sekvensert 100% treff	Ny for Norge?
Greinet knippesopp <i>Lyophyllum fumosum</i>	Brudal	Sekvensert 100% treff	61
<i>Hymenoscyphus scutula</i>	Brusdal	Sekvensert 99,59% treff	61
<i>Psathyrella microrhiza</i>	Sjøholt lia	Sekvensert 100% treff	28
Skarlagenssukkerspinn <i>Arcyria denudata</i>	Vasstranda	Sekvensert 100% treff	112
Askegrå rødspore <i>Entoloma fuscotomentosum</i>	Valldal	Sekvensert 100% treff	58
Bjørkebrunhatt <i>Alnicola bohemica</i>	Liabygda	Sekvensert 99,61% treff	101
<i>Hebeloma vaccinum</i>	Liabygda	Sekvensert 99.85%	6
<i>Phaeoclavulina flaccida</i>	Liabygda	Sekvensert 100% treff	54
<i>Lyophyllum boudieri</i>	Dyrkorn	Sekvensert 100% treff	24
<i>Lyophyllum mephiticum</i>	Dyrkorn	Sekvensert 99,79% treff	4
<i>Agaricus julius</i>	Ørsta	Sekvensert 99,41% treff	9
Daltraktmusserong <i>Leucopaxillus paradoxus</i>	Eikesdal	99.85% Leucopaxillus JQ639159	16 Nytt punkt

Arter vi har registrert utenfor fylket

Arter	Lokalitet	Bestemmer	Antall funn i artskart
<i>Porostereum spadiceum</i> -fjordbarksopp VU	Sunndalen	Leif Ryvarden	5 Ny nordgrense
<i>Entoloma euchroum</i> , Indigorødspore NT	Sunndalen	Sekvensert 100% treff	100
Spiss stubbeklokkehatt <i>Galerina triscopa</i>	Sunndalen	Sekvensert 99,55% treff	76
<i>Gloiothele lactescens</i> krympeskinn VU	Erdal	Leif Ryvarden	11 Ny nordgrense
Kransmusserong - <i>Tricholoma</i> <i>matsutake</i> VU	Lordalen	Perry Larsen	238 Ny for lokaliteten
<i>Chlorophyllum oliveri</i> mautueparasollsopp	Erdal	Sekvensert 100% treff	25
Gråbrun sprøsopp ' <i>Psathyrella</i> <i>spadiceogrisea</i>	Lykling	99,70% treff	47
<i>Agaricus inapertus</i> = Snøballsjampinjong <i>Agaricus gemellatus</i>	Oppdal	Sekvensert 100% treff	45
Klokkegråhatt <i>Myochromella inolens</i>	Kverkillberget, Inderøy, Tø	Sekvensert 100% treff	52
<i>Daldinia concentrica</i>	Bømlo På eik	Sekvensert 100% treff	145 funn, de som ikke er på eik er tvilsomme

Vanlige arter som er sekvensert men ga gode treff for kontroll

Åkersjampinjong *Agaricus arvensis*

Grå knippesopp *Lyophyllum decastes*

Brunriflet munkehatt *Melanoleuca grammopodia*

Slimskjellsopp *Pholiota lenta*

Raspskjellsopp *Pholiota squarrosa* (i granplantefelt).

Grå traktsopp *Clitocybe metachroa*

Reddikslørsopp *Cortinarius raphanoides*

Hareøre *Otidea leporina*
Klokkebeger *Tarzetta catinus*
Kvistbeger *Rutstroemia firma*

Belegg sekvensert 100% *Cortinarius fulvescentoides* NR_153078,
I følge Øyvind Weholt er den kun funnet i Finland i Skandinavia

Dermoloma bellerianum fra Eikenosa, 1 bestemte funn i Norge

Noen tanker om veien videre

Vi håper at gruppen får flere aktive medlemmer.

Vi håper at soppesongen blir bedre i furu- og løvskogen i Storfjorden slik at vi får undersøkt den bedre.

Det er forbedringspotensial på både metodikken og dokumentasjon i kartlegginga samt sikring og involvering i bestemmelsesarbeid.

Gruppen er motivert til videre arbeid neste år og håper at årets rapport viser at vi har levert viktige funn selv på en dårlig sesong.

Askegrå rødspore *Entoloma fuscotomentosum*

En takk til:

Sabima som har gitt støttet gruppen

Alle som har bidratt i bestemmelsarbeid:

Øyvind Weholt, Edvin W. Johannesen og Leif Ryvarden